

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวทางประการกับเจตคติของการเป็นศึกษานิเทศก์

ของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

นายภาณุนัย สุนทรวิภาค

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุ后勤กรรมมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย อุ后勤กรรมมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-402-1

010985

๑๖๘๔๒๕๒๒

RELATIONSHIPS BETWEEN SOME PERSONAL ATTRIBUTES AND
ATTITUDE TOWARDS SUPERVISORY PROFESSION CONCEIVED BY
SUPERVISORS OF GENERAL EDUCATION DEPARTMENT

Mr.Pakinai Soontornvipart

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

พัช้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวทางประการกับเจตคติของการเป็น
ศึกษานิเทศก์ของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

โดย

นายภาณุรัตน์ สุนทริวาด

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เนรยอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*อุมาลิก ภู่*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*คงกระพัน*..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สังกต อุทرانันท์)

.....*เจต. มนต์*..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพาณิช)

.....*ธ. รุ่งศรี*..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

.....*น. พ. พงษ์*..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เนรยอด)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวบางประการกับเจตคติของการเป็นศึกษานิเทศก์ของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
ชื่อนิสิต	นายภาณุรัตน์ สุนทรภิวัต
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไอลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เผรียด
ปีการศึกษา	2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวบางประการ กับ เจตคติของการเป็นศึกษานิเทศก์ของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ทั่วประเทศ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแทนในการวิจัย ครั้งนี้รวม 226 คน และได้รับการคัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างกระจายตามอัตราส่วนของจำนวนประชากรแต่ละหน่วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดเจตคติของการเป็นศึกษานิเทศก์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปลักษณะของ ชี้ແນนติก ดิฟเฟอเรนเชียล สเกล (Semantic Differential Scale) โดยให้ครอบคลุมลักษณะส่วนตัวที่ศึกษาได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาที่รับราชการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับเงินเดือน และสายงานที่ปฏิบัติ

จากแบบวัดเจตคติ ๑ ที่ส่งไปทั้งสิ้น 226 ฉบับ ได้รับคืนมา 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.07 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย หากความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวกับเจตคติ

ด้วยใช้ค่าที-test (t-test) เอฟ-test (F-test)
และทดสอบความแตกต่างโดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffée)

สรุปผลการวิจัย

- 1) ค่าเฉลี่ยเจตคติของศึกษานิเทศก์เพศชายสูงกว่าของเพศหญิง และเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติโดยใช้ค่า t ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.
- 2) ค่าเฉลี่ยเจตคติของศึกษานิเทศก์ที่เป็นโสดสูงกว่าผู้ที่สมรสแล้ว และเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติโดยใช้ค่า t ปรากฏว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) ค่าเฉลี่ยเจตคติของศึกษานิเทศก์ที่มีช่วงอายุ สูงกว่า 50 ปี สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ศึกษานิเทศก์ที่มีช่วงอายุ 20-30 ปี และ เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติโดยใช้ค่า F ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4) ค่าเฉลี่ยเจตคติของศึกษานิเทศก์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี สูงกว่าระดับปริญญาตรี และ เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติโดยใช้ค่า t ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 5) ค่าเฉลี่ยเจตคติของศึกษานิเทศก์ที่มีระยะเวลาที่รับราชการ ระหว่าง 5-15 ปี สูงกว่าช่วงเวลาอีบราชการสูงกว่า 15 ปี และ เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติโดยใช้ค่า t ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 6) ค่าเฉลี่ยเจตคติของศึกษานิเทศก์ที่มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระหว่าง 1-10 ปี สูงกว่าระยะเวลาที่สูงกว่า 10 ปี และ เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคติโดยใช้ค่า t ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7) ค่าเฉลี่ยเจตคดของศึกษานิเทศก์ที่มีระดับเงินเดือน 3000-5000 บาทสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีระดับเงินเดือนสูงกว่า 7000 บาท และเมื่อวเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเจตคดโดยใช้ค่า F ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

8) ค่าเฉลี่ยเจตคดของศึกษานิเทศก์ที่สังกัดฝ่ายนิเทศกรและสอนสูงสุด รองลงมาได้แก่ฝ่ายวิจัยและบริการการศึกษา และเมื่อวเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า F ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Relationships Between Some Personal Attributes
and Attitude Towards Supervisory Profession

Conceived by Supervisors of General Education

Department

Name Mr.Pakinai Soontornvipart

Thesis Advisor Assistant Professor Valairat Boonswasdi

 Assistant Professor Boonmee Nenyod Ed.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1984

ABSTRACT

Purpose

To study relationships between some personal attributes and attitude towards supervisory profession conceived by supervisors of General Education Department.

Procedure

Sample of this study consisted of 226 supervisors which was selected from supervisors in General Eeucational Department. A Semantic Differential Attitudes Scale was adapted and used as research instrument which was constructed to cover the personal attributes of this study namely; sex, married status, age, educational level, period of performing as civil service, period of perfovming as supervisors, salaries level, and section.

Two hundred and twenty six copies of attitude test were sent to the samples, 190, or 84.07 percent were completed and returned. The obtained data were then analyzed by mean, t-test, F-test and Scheffee.

Findings

- 1) The mean attitude of male supervisors was higher than that of female. There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by sex at the .05 level.
- 2) The mean attitudes of the singles was higher than that of the married. There is a significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by married status at the .05 level.
- 3) The mean attitude of supervisors over 50 year old was the highest, next to it was the age group of 20-30 years. There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by age group at the .05 level.
- 4) The mean attitudes of supervisors with educational level higher than bachelor degree was higher than those with bachelor degree. There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by educational level at the .05 level.
- 5) The mean attitudes of those who have been in civil servants for a period of 5 to 15 years was higher than of those who served in the service more than 15 years.

There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by period of performing as civil service at the .05 level.

6) The mean attitudes of those who have been supervisors for a period of 1 to 10 years was higher than those having been for more than 10 years. There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by period of performing as supervisors at the .05 level.

7) The mean attitudes of supervisors who earned the salaries between 3000 to 5000 bahts was the highest, next to it was those with salaries over 7000 bahts. There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by salaries level at the .05 level.

8) The mean attitudes of supervisors in the instruction section was the highest, next to it was those who worked the research section. There is no significant differences concerning the mean attitudes of supervisors as classified by section at the .05 level.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรจุ เป้าหมายอย่างตึงด้วยความร่วมมือจากบุคลากรฝ่าย ผู้วิจัย
ของราชนักเรียน รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำปรึกษาในการสร้าง
แบบวัด เจตคติตั้งแต่แรกเริ่ม ของราชนักเรียน รองศาสตราจารย์สุนีย์ สินธุเดชะ
อาจารย์ ดร. นิพนธ์ ไทยพาณิช อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ที่กรุณาให้เกียรติเป็นผู้เชิญชวนตรวจสอบ
ความสมบูรณ์ของภาษาไทย ของราชนักเรียน ดร. มลินทร์ สำอางเงิน รองศาสตราจารย์ ดร. สังค์
อุทรานันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เผรยอด ที่ได้ให้ความกระจงเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย
ของราชนักเรียน พ.พ.พิลลิป พลางกูร ที่ช่วยแนะนำการใช้ภาษาต่างประเทศ และโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เผรยอด ซึ่งได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ แนะนำ แก้ไข
ข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการวิจัย ซึ่งเป็นแรงผลักดันท่าให้
ผู้วิจัยมีกำลังใจในการที่จะให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยรู้สึกขอบซึ้งและขอขอบคุณมาใจไมตรีของคณาจารย์ภาควิชาบริหารการ
ศึกษาทุกท่าน ตลอดจนเพื่อน ๆ และผู้ที่เป็นกำลังใจให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี
โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณพ่อ คุณแม่ อันเป็นที่รัก ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้โดยตลอด

ภาคบันย ลุนทร์วิภาวดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์มหा�วิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิติกรรมประกาศ.....	๗
รายการตารางประกอบ.....	๘

บทที่

1. บทนำ.....	๑
ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
สมมติฐานที่ทำการวิจัย.....	๒
ขอบเขตของการวิจัย.....	๒
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๓
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๔
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	๕
วิธีดําเนินการวิจัย.....	๕
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๕
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๖
ลำดับขั้นในการ เสนอข้อมูล.....	๖
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
ความหมายและลักษณะของ เจตคติ.....	๘
การวัดและเครื่องมือวัด เจตคติ	๑๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความหมายของการนิเทศการศึกษา	11
ความผุ่งหมายของงานนิเทศการศึกษา	12
ลักษณะของศึกษานิเทศก์	14
ฐานะ บทบาท หน้าที่ของศึกษานิเทศก์	17
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3. วิธีดำเนินการวิจัย	32
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์และสรุปผลที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
4. วิธีวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ข้อมูล เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	39
แสดงผลที่ได้จากค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัว เจตคติต่อการเป็นศึกษานิเทศก์	39
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	82
วิธีดำเนินการวิจัย	82
สรุปผลการวิจัย	83
อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	85

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก ก	98
ภาคผนวก ข	100
ภาคผนวก ค	106
ประวัติผู้เขียน	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปlogenกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนประชากรและกثุ่มด้วยร่าง	31
2. แสดงจำนวนประชากรและกทุ่มด้วยร่างโดยแยกออกตามสายงานที่ปฏิบัติ	32
3. แสดงกทุ่มประชากรจำแนกตามลักษณะส่วนตัว	38
4. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้าน อาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้งสองด้าน	41
5. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษา นิเทศก์ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้งสองด้าน	46
6. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้าน อาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้งสองด้าน	51
7. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างวุฒิการศึกษา กับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้งสองด้าน	57
8. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะ เวลาที่ เข้ารัฐราชการจนถึงปัจจุบัน กับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้ง สองด้าน	62
9. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะ เวลาที่ ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษานิเทศก์ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้ง สองด้าน	67
10. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับ เงินเดือน กับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษา นิเทศก์ ด้านอาชีพ ด้านบุคลิกส่วนตัว และรวมทั้งสองด้าน	72
11. แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างสายงานที่ปฏิบัติ กับ เจตคติต่อการ เป็นศึกษา นิเทศก์ ด้านอาชีพ บุคลิกส่วนตัว และรวมทั้งสองด้าน	77